

Chambre des Représentants

SESSION EXTRAORDINAIRE 1974

29 MAI 1974

PROPOSITION DE LOI

relative à la création d'un Fonds national d'indemnisation des dommages provoqués par l'abaissement de la nappe aquifère.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'abaissement de la nappe aquifère peut provoquer des dommages aux propriétés qui se trouvent à la surface.

Afin de sauvegarder les droits légitimes des propriétaires intéressés, il est opportun de soustraire du régime du droit commun la réparation des dommages aux immeubles causés par la modification du niveau de la nappe aquifère et d'obliger le responsable de l'abaissement de la nappe phréatique à apporter lui-même la preuve qu'il n'y a pas de lien de cause à effet entre ses opérations ou travaux et les dégâts survenus.

Cependant, une telle mesure ne permet pas de résoudre tous les problèmes, car elle peut impliquer le recours à l'action judiciaire avec les lenteurs et les frais qu'elle occasionne.

Pour obvier à cet inconvénient, il se révèle indispensable de créer, entre les propriétaires de biens situés à la surface et le responsable des dommages, un organisme intermédiaire, qui, disposant de fonds, indemniserait les propriétaires et récupérerait les sommes avancées auprès du responsable.

Pour ce faire, la responsabilité de la personne ayant provoqué l'abaissement de la nappe aquifère devrait être reconnue par une commission d'experts, qui, en quelque sorte, érigerait en institution la commission d'enquête chargée de déterminer les causes et les responsabilités des affaissements survenus à Ghlin et à Jemappes par suite des captages d'eau de la C.I.B.E.

Le devis des travaux établi devrait être approuvé par le Conseil d'administration du Fonds national d'indemnisation, avant que la convention ne soit passée avec le propriétaire du bien endommagé.

Pour éviter des frais inutiles, il semble opportun de confier l'établissement de ce devis au service technique du

Kamer van Volksvertegenwoordigers

BUITENGEWONE ZITTING 1974

29 MEI 1974

WETSVOORSTEL

tot oprichting van een Nationaal Fonds voor vergoeding van de door de verlaging van de grondwaterstand veroorzaakte schade.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De verlaging van de grondwaterstand kan schade berokkenen aan eigendommen aan de oppervlakte.

Ter vrijwaring van de rechtmatige belangen van de desbetreffende eigenaars dient het herstel van de schade aan onroerende goederen, die wordt berokkend door de wijziging van het grondwaterpeil, aan de gemeenrechtelijke regeling te worden onttrokken en degene die voor de daling van de grondwaterspiegel aansprakelijk is, moet worden verplicht zelf het bewijs te leveren dat er geen oorzakelijk verband bestaat tussen zijn verrichtingen of werkzaamheden en de schade.

Een dergelijke maatregel maakt het evenwel niet mogelijk alle problemen op te lossen, omdat het noodzakelijk kan zijn een rechtsvordering in te stellen met de daaraan verbonden vertraging en kosten.

Om dat euvel te vermijden, moet worden voorzien in een orgaan dat, als schakel tussen de eigenaars van aan de oppervlakte gelegen goederen en degene die aansprakelijk is voor de schade, over fondsen beschikt om de eigenaars te vergoeden en dat de voorgeschoten bedragen zal terugvorderen van de aansprakelijke persoon.

Daartoe zou de aansprakelijkheid van de persoon die de grondwaterstand heeft verlaagd, moeten worden vastgesteld door een commissie van deskundigen, die in zekere zin een instituut zou maken van de onderzoekscommissie die belast is met het vaststellen van de oorzaken van en de aansprakelijkheid voor de grondverzakkingen die zich te Ghlin en te Jemappes ten gevolge van de watervinning door de C. I. B. E. hebben voorgedaan.

Het van de werken opgemaakte bestek zou door de raad van beheer van het Nationaal Vergoedingsfonds moeten worden goedgekeurd, vóór de overeenkomst met de eigenaar van het beschadigde goed wordt aangegaan.

Ter voorkoming van nutteloze kosten ware het wenselijk het opmaken van dat bestek toe te vertrouwen aan de tech-

Fonds national de garantie pour la réparation des dégâts houillers, qui dispose des techniciens aptes à effectuer un tel travail.

Pour les mêmes raisons d'économie, la gestion courante du Fonds national d'indemnisation doit également être confiée à cet organisme dont les services comptable et administratif peuvent remplir cette tâche.

Il serait en effet illogique de créer un service distinct dont l'activité serait épisodique et dont le cadre du personnel serait disproportionné avec les tâches dévolues à l'organisme.

Si le propriétaire des biens situés à la surface n'accepte pas la proposition amiable qui lui est présentée par le Fonds national d'indemnisation, ce dernier n'intervient plus, même en cas de décision judiciaire, à moins que le responsable des dommages ne soit insolvable, auquel cas il se substitue au responsable défaillant.

Le Fonds national d'indemnisation récupère les sommes qu'il avance, hormis le cas d'insolvabilité. Il est donc de cette manière le conciliateur entre les parties intéressées au litige et son intervention doit permettre d'éviter le recours à la procédure judiciaire, à l'entière satisfaction des intéressés.

H. DERUELLES.

PROPOSITION DE LOI

Article 1.

Il est institué un Fonds national d'indemnisation des dommages provoqués par l'abaissement de la nappe aquifère, destiné à pourvoir à l'exécution des obligations qui incombent à l'exploitant d'une prise d'eau souterraine, au maître de l'ouvrage ou éventuellement à l'entrepreneur des travaux qui ont provoqué l'abaissement de la nappe aquifère en vue de la réparation des dommages causés par leurs travaux ou opérations aux propriétés qui se trouvent à la surface.

Ce fonds constitue un établissement public avec tous les attributs que cette qualité confère, tel que la personnalité civile.

Il est géré par un Conseil d'administration dont les membres sont nommés par le Ministre qui a les mines dans ses attributions.

Art. 2.

Une commission permanente d'étude assiste le Conseil d'administration dans les décisions qu'il doit prendre en vertu de la présente loi. Cette commission comprend des représentants des propriétaires de biens situés à la surface, des représentants des personnes autorisées à effectuer des travaux provoquant l'abaissement de la nappe aquifère, le chef du Service géologique de Belgique, le chef du Service de l'hydrologie de l'Administration des mines et le directeur du Fonds national de garantie pour la réparation des dégâts houillers.

Art. 3.

Le Fonds national d'indemnisation est alimenté par une contribution à charge des personnes qui prélèvent de l'eau

nische dienst van het Nationaal Waarborgfonds inzake mijn-schade, dat over de geschikte technici beschikt om een dergelijk werk uit te voeren.

Om dezelfde bezuinigingsredenen moet het courante beheer van het Nationaal Vergoedingsfonds eveneens worden toevertrouwd aan die instelling waarvan de boekhoudkundige en administratieve diensten zich naar behoren van die taak kunnen kwijten.

Het zou immers onlogisch zijn een aparte dienst op te richten, die bijkomstige werkzaamheden zou verrichten en waarvan de personeelsformatie niet evenredig zou zijn met de aan de instelling opgelegde taken.

Indien de eigenaar van het aan de oppervlakte gelegen goed de hem door het Nationaal Vergoedingsfonds voorgestelde minnelijke schikking niet aanvaardt, komt dit laatste niet meer tussenbeide, ook niet in geval van een rechterlijke beslissing, tenzij de voor de schade aansprakelijke persoon insolvent is, in welk geval het in de plaats van de in gebreke blijvende aansprakelijke persoon treedt.

Buiten het geval van insolventie krijgt het Nationaal Vergoedingsfonds de bedragen terug die het voorschiet. Op die manier treedt het dus op als bemiddelaar tussen de bij het geschil betrokken partijen en moet zijn inmenging het mogelijk maken tot algehele bevrediging van de belanghebbenden een rechtsgeding te vermijden.

WETSVOORSTEL

Artikel 1.

Er wordt een Nationaal Fonds voor vergoeding van de door de verlaging van de grondwaterstand veroorzaakte schade ingesteld, dat tot taak heeft te zorgen voor de uitvoering van de verplichtingen die de exploitant van een winplaats van grondwater, de bouwheer of eventueel de aannemer van de werken waardoor verlaging van de grondwaterstand is veroorzaakt, hebben t.o.v. de herstelling van de door hun werken of verrichtingen aan de aan de oppervlakte gelegen goederen veroorzaakte schade.

Dat Fonds is een openbare instelling met alle daaraan verbonden attributen, zoals de rechtspersoonlijkheid.

Het wordt beheerd door een Raad van beheer waarvan de leden worden benoemd door de Minister onder wie de mijnen ressorteren.

Art. 2.

Een vaste studiegcommissie adviseert de Raad van beheer voor de beslissingen die deze krachtens deze wet moet nemen. Die commissie omvat vertegenwoordigers van de eigenaars van aan de oppervlakte gelegen goederen, van de personen die gemachtigd zijn werken uit te voeren die de grondwaterstand verlagen, evenals het hoofd van de Aardkundige Dienst van België, het hoofd van de Dienst voor hydrologie van de Administratie van het mijnwezen en de directeur van het Nationaal Waarborgfonds inzake mijn-schade.

Art. 3.

Het Nationaal Fonds voor vergoeding wordt gestijfd door een bijdrage van de personen die water winnen met een

en vertu d'une autorisation du Ministre ayant les mines dans ses attributions.

Le taux de cette contribution est fixé par le Ministre, après avoir pris l'avis du Conseil d'administration du Fonds national d'indemnisation.

Art. 4.

L'intervention en faveur d'un sinistré est subordonnée aux conditions suivantes :

1. la reconnaissance d'une obligation imposée au responsable de l'abaissement de la nappe aquifère par la commission permanente d'enquête citée à l'article 2;

2. l'approbation, par le Conseil d'administration du Fonds national d'indemnisation, du devis des réparations à effectuer et des dommages non réparables à indemniser, devis établi par les services techniques du Fonds national de garantie pour la réparation des dégâts houillers;

3. l'existence d'une convention établie entre le Fonds national d'indemnisation et le propriétaire de la surface sur base du devis approuvé par le Conseil d'administration dudit Fonds.

Art. 5.

Le Fonds national d'indemnisation est subrogé aux droits et actions du propriétaire de biens situés à la surface, de sorte que celui-ci est désintéressé envers le responsable des dommages indemnifiés.

Art. 6.

Les dommages causés aux immeubles qui ont appartenu aux personnes devant alimenter par leur contribution le Fonds national d'indemnisation, sont exclus de l'application de la présente loi, à moins que ces dégâts ne se soient produits ou aggravés après que les immeubles ont cessé d'être leur propriété.

Toutefois, un état des lieux devra être établi au moment de la vente, donation ou cession.

Art. 7.

Le Fonds national d'indemnisation n'intervient pas pour le règlement des indemnités fixées en vertu d'une décision judiciaire coulée en force de chose jugée, à moins que le responsable des dommages soit dans l'impossibilité de régler sa dette, y compris, le cas échéant, les frais de l'instance judiciaire.

Ladite insolvabilité est déterminée par le Conseil d'Etat, à qui toutes pièces de justifications nécessaires seront fournies.

Art. 8.

La gestion courante et l'exécution des décisions du Conseil d'administration du Fonds national d'indemnisation sont assurés par le Fonds national de garantie pour la réparation des dégâts houillers.

22 mai 1974.

H. DERUELLES,
L. HUREZ.

machtiging van de Minister onder wie de mijnen ressorteren.

Na het advies van de Raad van beheer van het Nationaal Fonds voor vergoeding te hebben ingewonnen, stelt de Minister het tarief van die bijdrage vast.

Art. 4.

De uitkering ten gunste van een getroffene is aan de volgende voorwaarden onderworpen :

1. de in artikel 2 genoemde vaste onderzoekscommissie moet de verplichting erkennen die is opgelegd aan de persoon die voor de verlaging van de grondwaterstand aansprakelijk is;

2. de Raad van beheer van het Nationaal Fonds voor vergoeding moet het bestek der uit te voeren herstellingen en de te vergoeden niet herstelbare schade goedkeuren; dat bestek wordt opgemaakt door de technische diensten van het Nationaal Waarborgfonds inzake mijnschade;

3. er moet een overeenkomst bestaan die op grond van het door de Raad van beheer van genoemd Fonds goedgekeurde bestek is opgesteld tussen het Nationaal Fonds voor vergoeding en de eigenaar van het aan de oppervlakte gelegen goed.

Art. 5.

Het Nationaal Fonds voor vergoeding treedt in de rechten en rechtsvorderingen van de eigenaar van het aan de oppervlakte gelegen goed, zodat deze geen belangen meer heeft ten opzichte van degene die voor de vergoede schade aansprakelijk is.

Art. 6.

Deze wet is niet toepasselijk op de schade aan de gebouwen die hebben toebehoord aan de personen die door hun bijdrage het Nationaal Fonds voor vergoeding moeten stijven, tenzij die schade zich heeft voorgedaan of vergerd is nadat de gebouwen niet meer hun eigendom waren.

Evenwel moet bij verkoop, schenking of afstand een beschrijving van de staat van het pand worden opgemaakt.

Art. 7.

Het Nationaal Fonds voor vergoeding komt niet tussenbeide in de regeling van de vergoedingen die zijn vastgesteld op grond van een in kracht van gewijsde gegane rechterlijke beslissing, tenzij degene die voor de schade aansprakelijk is in de onmogelijkheid verkeert om zijn schuld te regelen, eventueel met inbegrip van de kosten van het rechtsgeding.

Die staat van onvermogen wordt bepaald door de Raad van State, waaraan alle nodige stukken ter staving toegezonden worden.

Art. 8.

Het courante beheer en de uitvoering van de beslissingen van de Raad van beheer van het Nationaal Fonds voor vergoeding zijn de taak van het Nationaal Waarborgfonds inzake mijnschade.

22 mei 1974.